МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПІЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Збірник тез доповідей за матеріалами
V Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
15 травня 2025 року

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «23» травня 2025 р.)

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції (15 травня 2025 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2025. 530 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:
Капітан Л.І. – д-р істор. наук, професор (голова);
Туріс І.Ю. – канд. філол. наук, доцент;
Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;
Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

© Мукачівський державний університет, 2025

БОКША Н. І., ЗАБИШНИЙ С.С. **ВЛАСТИВОСТІ СУЧАСНИХ ТРИКОТАЖНИХ МАТЕРІАЛІВ ТА ЇХ ВПЛИВ НА КОНСТРУКТИВНЕ І ТЕХНОЛОГІЧНЕ ВИРІШЕННЯ ОДЯГУ** 264
БОКША Н. І., ЛОЗИНСЬКА Т.А., СЕМЕДІЙ І.І. **FAMILY LOOK ЯК НАПРЯМ У СУЧАСНОМУ ДИЗАЙН ПРОЕКТУВАННІ ДИТЯЧОГО ОДЯГУ** 266
БОРА Н. Ю. **ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ МАРКЕТИНГУ ЯК ФАКТОР АДАПТАЦІЇ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ** 268
БОРА Н. Ю., ЙОВБАК К. **СУЧАСНІ МАРКЕТИНГОВІ ПІДХОДИ ДО ПРОСУВАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ** 271
БОРА Н. Ю., МАЦАНИН А. **УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ** 274
БОШОТА Н., МАРУК І. **ІНВЕСТИЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПРОЦЕСАМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІЙ ТА ГРОМАД** 276
БРАТЮК В.П, КАРАБИНЬОШ С. В. **ЕФЕКТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СТРАТЕГІЇ, ІНСТРУМЕНТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ** 278
БРАТЮК В.П., МЕШКО Ю.Ю. **ТЕНДЕНЦІЇ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ** 281
БРОДОВИЧ Ю.Р., БРОДОВИЧ В.Ю. **БІОТЕХНОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЧИЩЕННЯ ДОВКІЛЛЯ: ПОТЕНЦІАЛ І ВИКЛИКИ В УМОВАХ ЕКОЛОГІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ** 284
БРОДОВИЧ Ю.Р., БРОДОВИЧ В.Ю. **ВИКОРИСТАННЯ БІОТЕХНОЛОГІЙ У БІОРЕМЕДІАЦІЇ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОЧИЩЕННЯ ДОВКІЛЛЯ** 287
ВАСЕРУК Р.Г., ЛІНТУР І.В. **ІННОВАЦІЇ В РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ТРАНСПОРТУ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ** 289
ВАСЕРУК Р.Г., РЕМЕЗ В. **ІНОВАЦІЇ, ЯКІ ЗМІНЮЮТЬ ТРАНСПОРТ СЬОГОДНІ** 292
ДІДОВИЧ О.О., ВАСЬКО А.С. **ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ГІРСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ** 294
ВОЛОДЬКО Ю., КОВАЛЬ Т. **ШТАНИ ЖІНОЧІ – ЕВОЛЮЦІЙНИЙ ОГЛЯД** 296
ГАВРИЛЕЦЬ В.М., КОРОЛОВИЧ О.О. **ЕВОЛЮЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ВІД ТРАДИЦІЙНИХ ДО СТРАТЕГІЧНИХ ПІДХОДІВ** 299
ГАВРИЛЕЦЬ О. В., ГЕРЕВИЧ В. В. **ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ПОСТАВОК В УКРАЇНІ ТА СВІТІ** 301
ГАВРИЛЕЦЬ О. В., МЕЛЬНИК Д. **ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПОЛІГРАФІЧНОГО РИНКУ НА ЗАСАДАХ МАРКЕТИНГУ** 302
ГАЛАЙ Ю.М., ГОЛОВАЧКО В.М. **АНАЛІЗ ЕФЕКТУ ФІНАНСОВОГО ВАЖЕЛЯ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО** 304
ГЕРАСИМОВ В.В., МОЛНАР О.О., ШПАК І.І. **ЗАСТОСУВАННЯ ULP МІКРОНТРОЛЕРІВ ПРИ РОЗРОБЦІ IoT ПРИСТРОЇВ В ОБ'ЄКТАХ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ** 306
ГЕРАСИМОВ В.В., ПУПЕНА І.І., ЛОЯНИЧ С.А. **ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ ОБ'ЄКТІВ РОБОТОТЕХНІКИ** 308
ГЛАДИНЕЦЬ Н.Ю., ДЕРБАК Є.В. **ВПЛИВ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ НБУ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ** 310
ГЛАДИНЕЦЬ Н.Ю., ЛУКАЧИНА Є.І. **ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО**

оцінку стану й перспектив розвитку туристичної інфраструктури, формування конкурентоспроможних туристичних продуктів, зміцнення економічного потенціалу територіальних громад та активізацію процесів залучення інвестицій до місцевої економіки.

УДК 687.123(043.2)

ВОЛОДЬКО Ю.
здобувачка вищої освіти ОС «Бакалавр»,
спеціальність «Технології легкої промисловості»,
Мукачівський державний університет,
КОВАЛЬ Т.
старший викладач кафедри інженерії, технологій та професійної освіти,
Мукачівський державний університет

ШТАНИ ЖІНОЧІ – ЕВОЛЮЦІЙНИЙ ОГЛЯД

Важко уявити гардероб сучасної жінки без кількох пар штанів, джинсів чи шортів: на сьогодні штани займають одну з провідних позицій в жіночому одязі, хоча ще сто років тому їх використання грозило жінкам тюрмою. На відміну від деяких країн Сходу, де жінкам штани носити було просто обов'язково, в Європі цей тип одягу до рубежу XIX-XX ст. вважався виключно чоловічим.

За тисячу років людської цивілізації стандарти одягу для чоловіків та жінок постійно змінювались в залежності від способу проживання, географічного розташування та релігійних вірувань. Уявлення про те, як мають одягатись чоловіки та жінки, існували ще на зорі цивілізацій, але вони досить відрізняються від сучасного розуміння чоловічого та жіночого одягу.

Є припущення, що штани - це одяг східного походження, а історія штанів починалася зі спідниці. В Індії та Пакистані й дотепер чоловіки носять дхоті – шмат тканини 2-5 метрів завдовжки, яким обертають ноги і стегна з пропусканням одного з кінців тканини між ногами для зав'язування вузла [1].

дхоті

жіночий одяг Китаю

одяг скіфського воїна

Штани носили народи середньої Азії ще за кілька тисяч років до нашої ери. Культ штанів на цій території склався ще й через бідність населення: жінкам і чоловікам доводилось багато й тяжко працювати, часто пересуватись

на ішаках чи конях, носити вантажі на собі. Для цього штани були найбільш зручним і комфортним видом одягу [1,2].

До Європи штани зі шкіри були завезені скіфами, що кочували за 500 р. до н.е. Поширення штанів в Європі на початку перших століть н.е. також пов'язують ще й з кочовим народом – гунами: вони дійшли до Риму та завоювали його. В середні віки, з приходом християнства, одяг чітко розділився на чоловічий та жіночий: чоловіки стали носити штани, а жінки – спідниці та сукні [1, 2].

Історики стверджують, що Жанна д'Арк (XVст.) була першою жінкою в Європі, яка насмілилася вдягнути чоловічі штани. Відправляючи Орлеанську діву на вогнище, церковники пригадали їй і цю зухвалість.

В країнах Сходу європейських гостей завжди дивували жінки в шароварах. Саме звичаї центральної Азії й надихнули перших реформаторів жіночого одягу. Так леді Мері Уортлі Монтегю, як жінка британського посла, маючи можливість подорожувати по світу, у 1716 році дісталась Константинополя та однією з перших задокументувала повсякденне життя Османської імперії. Аналізуючи побут жінок, відмітила, що жінки сходу почувають себе вільніше, чим жінки в її рідному Об'єднаному Королівстві: вони могли прогулюватись вночі без супроводу, отримувати розлучення і навіть носити штани. З подорожі леді Мері повернулась з купою одягу жінок Османської імперії і стала ділитись незвичними знахідками з жінками свого оточення. Та особливої популярності такий одяг не набув [1, 2].

Сама ідея, що жінки можуть одягати не лише сукні та спідниці, почала формуватись лише у XIX ст. разом з рухом за реформу жіночого костюму. Багато жінок стали відстоювати право носити штани, адже це практично і зручно, з'явилось поняття «раціонального одягу». У 1851 р. американка Амелія Блумер надрукувала у своєму журналі The Lilly інструкції з виготовлення штанів-шароварів довжиною до щиколоток. У своїх публікаціях Блумер пропагувала зміну стандартів жіночого одягу, адже штани захищають від холоду, вони зручніші при виконанні повсякденних завдань. Та широка громадськість не підтримала ці ідеї, але все ж таки, штани-шаровари в Америці стали називати її ім'ям – «блумери» [2, 3].

Та не лише жінки відстоювали свої права у питаннях реформування одягу. Їм допомагали й прогресивно налаштовані чоловіки. Так паризький кутюр'є Поль Пуаре представив шаровари в рамках зусиль щодо переосмислення західної жіночої моди. Його сучасниця Коко Шанель сама любила одягатися в чоловічий одяг та почала створювати зручні жіночі костюми для верхової їзди та їзди на велосипедах, штани для плавання на гондолах.

Жанна д'Арк	**Амелія Блумер**	**1913р. Одяг від Поля Пуаре**	**Коко Шанель**	**1066р., Одяг від Ів Сен Лорана**

Ситуація з реформою жіночого одягу змінилась лише в роки Першої світової війни, а згодом, і під час Другої – чоловіки пішли на фронт, робочі місця на фабриках та заводах змушені були зайняти жінки. Вони стали носити комбінезони, а в державних службах зимою носили уніформу з довгими штанами [2, 3].

В 30-х роках минулого століття голлівудські діви все частіше стали появлятися в штанах. Актриси Марлен Дітріх та Кетрін Хепбьорн стали першопрохідцями в захопленні штанами та брючними костюмами серед широкого загалу жінок.

Черговий прорив стався у 1966 році, коли французький модельєр Ів Сен Лоран в новій колекції жіночого одягу представив жіночий смокінг, в якому з'явилась голлівудська актриса Катрін Деньов. Новацію підхопили й інші зірки: Ліза Мінеллі, Лорен Бакал, Б'янка Джагер. А з кінця XX ст. жіночі версії чоловічих костюмів міцно увійшли в жіночий гардероб.

Література:

1. Колосніченко М.В., Процик К.Л. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу.: Навчальний посібник. - К.: КНУТД, 2011. - 238 с.

2. Головенко Т.М. Історія костюму: культурна спадщина народів світу: навчальний посібник / Т.М. Головенко, О.П. Козарь, Ю.С. Бондарчук, О.В. Шовкомуд. – Луцьк: ЛНТУ; Мукачево: МДУ, 2023. – 252 с.

3. Кротова Т.Ф. Вплив руху емансипації на образ «нової жінки» другої половини XIX ст. «rational dress» / Т.Ф. Кротова // Вісник Міжнародного слов'янського університету. Сер. : Мистецтвознавство. - 2012. - Т. 15, № 2. - С. 7-17. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VMSU_mystetstvo_2012_15_2_4.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26
тел./факс +380-3131-21109
Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua
E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua
Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: http://dspace.msu.edu.ua:8080
Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: http://msu.edu.ua/library/